

**ДЕТСКА ГРАДИНА №105 „РАКЕТА”, ГР. СОФИЯ, Р-Н „ПОДУЯНЕ”,
УЛ. „ЕМ. ВАСКИДОВИЧ” №40-А, ТЕЛ. 02/9450593, e-mail: odz5@abv.bg**

УТВЪРЖДАВАМ

ЙОРДАНКА МАНОВА

ДИРЕКТОР ДГ №105 „РАКЕТА”

ПРОГРАМНА СИСТЕМА

НА ДЕТСКА ГРАДИНА №105 „РАКЕТА”

Приема се на основание чл.70 от ЗПУО

Протокол №1/ 18.09.2019г. на Педагогическия съвет

I. Подходи и форми на педагогическо взаимодействие

1. Подходи на педагогическо взаимодействие

- 1.1. Индивидуален подход към детската личност.
- 1.2. Игров подход.
- 1.3. Емоционален подход – формиране на чувството емпатия.
- 1.4. Хуманно-личностен подход-подпомагане на всяко дете да прави своя избор чрез провеждане на различни дейности, с оглед неговото цялостно развитие.
- 1.5. Компетентностен подход – интегративност-умения и знания.
- 1.6. Конструктивен подход – „Учене чрез участие“. Ситуиране на детето в центъра на онова, което се прави в групата. Детето да се разпознава като активно действащ субект, важна личност в процеса на учене чрез игра.
- 1.7. Единен системен подход във възпитанието и образованието на децата - включване на семейството като партньор на детската градина.

2. Форми на педагогическо взаимодействие.

Педагогическото взаимодействие е процес, насочен към постигането на определен очакван резултат, свързан с цялостното развитие на детето, в който основни участници са учителят и детето.

При провеждане на педагогическото взаимодействие учителите използват игровата дейност за постигането на компетентностите.

Педагогическото взаимодействие в предучилищното образование се организира в основна и допълнителни форми.

В ДГ №105 формите на педагогическо взаимодействие се организират в съответствие с прилаганата програмна система при зачитане на потребностите и интересите на децата.

Основната форма на педагогическо взаимодействие е педагогическата ситуация, която е необходимо да протича под формата на игра.

Педагогическите ситуации се организират само в учебно време / 15.09 – 31.05 / и осигуряват постигането на компетентности, определени в ДОС за предучилищно образование.

Седмичното разпределение се разработва по възрастови групи от учителите на групата преди началото на учебната година и се утвърждава от директора.

Общият седмичен брой на педагогическите ситуации за постигане на компетентности в ДГ №105 „Ракета” е :

1. За първа възрастова група – 11
2. За втора възрастова група - 13
3. За трета възрастова група – 15
4. За четвърта възрастова група – 17

Програмното разпределение е примерно.Определените дейности в него може да се променят в съответствие с интересите и потребностите на децата.

Основните форми на педагогическо взаимодействие се провеждат в ОН – БЕЛ,Математика,ОС, ИИ, Музика,КИТ, ФК. Конкретното разпределение на педагогическите ситуации по образователни направления се осъществява в седмично разпределение.

Продължителността на една педагогическа ситуация по преценка на учителя е:

- 20 минути – за първа и втора възрастова група;
- 30 минути – за трета и четвърта възрастова група

Педагогическите ситуации са :

- Обучаваща;
- Игрово-познавателна;
- Игрова
- Практическа

Педагогически ситуации ще се провеждат по ОН за овладяване на компетентности като очаквани резултати от възпитанието,образованието и социализацията на децата за всяка възрастова група.

В педагогическите ситуации и допълнителните форми на педагогическо взаимодействие се използват различни методи :

1. Предметно-оперативни
 - Сензорно обследване
 - Предметно моделиране
 - Показ на графично представен модел и схема.
2. Игрово преобразуващи
 - Влизане в роля
 - Изпълнение на текст
 - Артикуляционна гимнастика
 - Куклени етюди
 - Драматизации и др.

3. Практико-преобразуващи
 - Експерименти
 - Елементарни опити
 - Рисуване и оцветяване
 - Показ на действие и др.
4. Информационно-познавателни
 - Онагледяване
 - Предметно наблюдение
 - Разказ
 - Беседа
 - Демонстрация и др.

Чрез използване на тези методи се гарантира съвместна дейност на възрастни и деца в условията на групово сътрудничество с динамична промяна в позициите на участващите субекти.

Педагогически технологии, които се използват във възпитателно-образователния и социализиращия процес в детската градина са:

- Интерактивна технология – подпомага изграждането на детската индивидуалност чрез активно и стимулиращо въздействие на педагога с децата от групата.
- Педагогическо взаимодействие в контекста на субект-субектните отношения при което детето е в активна позиция.
- Създаване и развитие на детската общност / група/ като среда за успешно интегриране.

За постигане на компетентностите като очаквани резултати в процеса на работа по различните дейности учителите в ДГ №105 използват интерактивни техники:

- Работа в групи
- Дискусии
- Разработване на проекти
- Сюжетно-ролеви игри и др.

Допълнителните форми на педагогическо взаимодействие се организират извън времето за провеждане на педагогическите ситуации ежедневно по преценка на учителя и са свързани с цялостната организация на деня в детската група.

Те се организират също така и в неучебно време / от 01.06.до 14.09./

Те разширяват и усъвършенстват отделни компетентности от определените в ДОС,които допринасят за личностното развитие и за разнообразяване живота на детето.

Допълнителните форми се организират по преценка на учителя в съответствие с програмната система, прилагана в детската градина,цялостната организация на деня и с интересите и потребностите на децата.

В ДГ №105 допълнителните форми ще се реализират от учителите в процеса на педагогическо взаимодействие през учебно и неучебно време във всички групи и са свързани с цялостната организация на деня в групата. Допълнителните форми на педагогическо взаимодействие се организират извън времето за провеждане на педагогическите ситуации.

Учителите на групите ги разработват според възрастовите и индивидуалните особености и потребности на децата.Те са част от системните дейности за постигане на поставената цел.Те могат да бъдат:

- Наблюдение – развиване уменията на децата да наблюдават ,сравняват и обобщават различни обекти,предмети и взаимоотношения.
- Играта в различните си проявления – драматизация,куклени етюди,театър на маса,влизане в роля,артикулационна гимнастика и др.
- Експерименти и елементарни опити.
- Занимания в обособените по групи кътове и ателиета.
- Спорт – утринна гимнастика,спортно-подготвителни упражнения,подвижни игри и спортни игри със състезателен характер.Игри на открито,екскурзии,лагери.
- Празници и тържества – рождени дни,национални празници,празници в групата,музикални етюди,театрални постановки
- Допълнителни педагогически дейности в детската градина – английски език,народни танци,плуване,футбол.

II.Разпределяне на формите на педагогическо взаимодействие

БРОЙ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СИТУАЦИИ ПО ОБРАЗОВАТЕЛНИ НАПРАВЛЕНИЯ

ЧЕТВЪРТА ГРУПА – 6-7 ГОДИШНИ

Образователно направление	брой
Български език и литература	3
Математика	3
Околен свят	2

Изобразително изкуство	2
Музика	2
Конструирание и технологии	2
Физическа култура	3
Общо	17

ТРЕТА ГРУПА – 5-6 ГОДИШНИ

Образователно направление	брой
Български език и литература	2
Математика	2
Околен свят	2
Изобразително изкуство	2
Музика	2
Конструирание и технологии	2
Физическа култура	3
Общо	15

ВТОРА ГРУПА – 4-5 ГОДИШНИ

Образователно направление	брой
Български език и литература	2
Математика	1
Околен свят	2
Изобразително изкуство	2
Музика	2
Конструирание и технологии	1
Физическа култура	3
Общо	13

ПЪРВА ГРУПА – 3-4 ГОДИШНИ

Образователно направление	брой
Български език и литература	1
Математика	1
Околен свят	1
Изобразително изкуство	2
Музика	2
Конструирание и технологии	1
Физическа култура	3
Общо	11

СЕДМИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИ СИТУАЦИИ

ЧЕТВЪРТА ГРУПА – 6-7 ГОДИШНИ

понеделник	вторник	сряда	четвъртък	петък
Околен свят	Математика	Музика	Математика	БЕЛ
БЕЛ	Изобр.изкуст.	БЕЛ	Изобр.изкуство	Математика
Музика	Физ.култура	Констр.итехнол.	Околен свят	Констр.итехнол.
			Физ.култура	Физ.култура

ТРЕТА ГРУПА – 5-6 ГОДИШНИ

понеделник	вторник	сряда	четвъртък	петък
Околен свят	БЕЛ	Музика	БЕЛ	Музика
Констр.итехн.	Изобр.изкуство	Математика	Изобр.изкуство	Математика
Физ.култура	Физ.култура	Околен свят	Физ.култура	Констр.итехнол.

ВТОРА ГРУПА – 4-5 ГОДИШНИ

понеделник	вторник	сряда	четвъртък	петък
Околен свят	Математика	БЕЛ	Околен свят	Музика
БЕЛ	Изобр.изкуство	Физ.култура	Изобр.изкуство	Констр.итехнол
Музика	Физ.култура		Физ.култура	

ПЪРВА ГРУПА – 3-4 ГОДИШНИ

понеделник	вторник	сряда	четвъртък	петък
Околен свят	БЕЛ	Математика	Физ.култура	Музика
Музика	Изобр.изкуство	Физ.култура	Изобр.изкуство	Констр.итехнол
	Физ.култура			

ДНЕВЕН РЕЖИМ ПРИ ЦЕЛОДНЕВНА ОРГАНИЗАЦИЯ В УЧЕБНО ВРЕМЕ

ОТ 15.09.....Г.ДО 31.05.....Г.

Часови интервал	Основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие
7,00-8,30	Прием на децата, дейности по избор на децата, допълнителни форми, организирани от детския учител
8,30-9,00	Закуска
9,00-10,00/10,30	Педагогически ситуации
10,00-10,30	Подкрепителна закуска
10,30-12,00	Дейности по избор на децата; допълнителни форми, организирани от детския учител; ДПУ
12,00-13,00	Обяд
13,00-15,00/15,30	Следобеден сън
15,00/15,30-16,00	Подкрепителна закуска
16,00-19,00	Дейности по избор на децата; допълнителни форми, организирани от детския учител; изпращане на децата

ДНЕВЕН РЕЖИМ ПРИ ЦЕЛОДНЕВНА ОРГАНИЗАЦИЯ В НЕУЧЕБНО ВРЕМЕ

ОТ 31.05.....Г.ДО 14.09.....Г.

Часови интервал	Основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие
7,00-8,30	Прием на децата; дейности по избор на децата; организирани от детския учител
8,30-9,00	Закуска
9,00-10,00/10,30	Игри, дейности по избор на децата; допълнителни форми, организирани от детския учител
10,00-10,30	Подкрепителна закуска
10,30-12,00	Дейности по избор на децата; допълнителни форми, организирани от детския учител
12,00-13,00	Обяд
13,00-15,30	Следобеден сън
15,30-16,00	Подкрепителна закуска
16,00-19,00	Игри, дейности по избор на децата; допълнителни форми, организирани от детския учител; изпращане на децата

Забележка: Определените дейности в дневните режими могат да се променят в съответствие с интересите и потребностите на децата.

III. Тематично разпределение за всяка възрастова група

На основание чл.30 от Наредба №5/03.06.2016г. за предучилищното образование.

Неразделна част от Стратегията на ДГ са Приложенията: Тематични разпределения за 1,2,3,4 възрастова група.

IV. Механизъм на взаимодействие между участниците в предучилищното образование.

Предучилищното детство е много ценен и значим период в живота на човека. Безспорни авторитети за детето в тази възраст са възрастните (родители и екипа в детската градина), които оказват съдействие и подкрепа на детето в този процес. Чрез предучилищното образование в детската градина/подготвителна група към училище се полагат основите за учене през целия живот, като се осигурява физическо, познавателно, езиково, духовно-нравствено, социално, емоционално и творческо развитие на детето и се отчита значението на играта за детето. В резултат на сътрудничество между учителя и родителя, детето получава най-необходимата и ценна подкрепа за неговото пълноценно цялостно развитие.

Смятаме, че е необходимо в програмната система на детската градина да се отдели темата за приобщаването на детето в нейния по-широк контекст. В съвременния живот темата за приобщаване се превърна в универсална и общочовешка, решаването на която е мяра за хуманизъм и етика на дадено общество. Приобщаването на едно дете и неговите родители в живота на детската общност включва освен децата със СОП и децата, които се отличават по етнос, култура, непълни семейства, деца отгледани от един родител или от други членове на семейството, или настойници и т.н. Всички тези деца, израснали в различна среда и култура – имат специфични и специални потребности. От друга страна темата за приобщаване трябва да бъде разгледана през различните призми – морална, духовна, етична и образователна.

Ако погледнем нашето общество, то е съчетание от многообразие, не е моделирано, така, че да изолира различията. Не живеем на улици, по които се разхождат хора с един и същ пол, цвят на кожата, или език.

Затова и нашето разбиране по тази тема, представено в програмната система, е базирано върху уважение на различията и отхвърляне на предразсъдъците.

Необходима е подкрепа на родителите, за да знаят как да говорят с детето си за различията. Какъв език да използват? При такива ситуации в детската градина, могат да се поканят специалисти от подпомагащи професии (психолози, специални педагози, ресурсни учители, логопеди, социални работници и др.). В процеса на приобщаване и преодоляване на затрудненията на детето е необходимо по-ранно навременно и пълноценно сътрудничество между родителите и съответните специалисти.

Чрез различните форми на сътрудничеството и взаимодействието между учителите, директора и другите педагогически специалисти и родителите в детската градина се създават условия за постигане на целите а детската градина – за възпитание, социализация, отглеждане, обучение, на децата, както и за формиране на положително отношение към детската градина/училището.

Форми на сътрудничество и взаимодействие между детската градина и семейството

Взаимодействието, основано на взаимно доверие и сътрудничество, между родителите на всяко дете и екипа на детската градина, има голямо значение за адаптирането на детето към правилата на образователната среда, както и за развиване на самоувереност и чувство за принадлежност.

Сътрудничеството с родителите се постига на две нива:

на ниво групата – във форма на родителски актив, комитет и т.н.

на ниво детската градина – във форма на Настоятелство.

Формите на сътрудничество между детската градина и семейството са обединени в две групи: индивидуални и групови форми на работа.

Индивидуални форми на сътрудничество

Индивидуален разговор (среща) между детския учител и родителя.

Кога се провеждат?

По договаряне между учителя и родителя. Детският учител би трябвало да предложи време в което няма деца в групата(сутрешните часове; или късния след обяд) или в групата е осигурено присъствие на друго лице от детската градина. По този начин детският учител не нарушава правата на децата и своите задължения по длъжностната характеристика, Правилника за вътрешния ред, а осигурява защитеност на децата в групата.

Срещата може да се проведе преди началото на учебната година (през летния период) и/или в месец септември по време на първата среща родителите трябва да запознаят учителя с особеностите на тяхното дете, да поговорят открито за техните страхове и очаквания от детската градина. От друга страна учителят на групата запознава родителя с правилника на градината и правилата в групата, както и с неговите родителски задължения.

Видове разговори:

Във връзка с тяхната цел, могат да бъдат:

Първоначален и опознавателен разговор – с цел запознаване на детския учител с родителя и детето. Срещата може да се проведе преди началото на учебната година или в нейното начало (м. септември). На тази първа среща родителите могат запознават учителя с особеностите на тяхното дете, за своите очаквания – какво ще се случи с детето им в детската група. От друга страна учителят ги запознава с правилата в групата, в детските градина и с техните родителски задължения.

Информативни разговори – с цел запознаване на родителя с резултатите от предучилищното образование. Провеждат се в началото и края на учебната година.

Рутинни разговори с цел информиране на родителя за промените в детското развитие и поведение, както и за придобитите или в процес на придобиване на умения по отделните образователни направления. Провеждат се в различни времеви интервали: ежедневни, седмични или месечни.

Индивидуална консултация

Кога се провеждат?

По инициатива на учителя или по инициатива на родителя.

По инициатива на учителя

Ако учителят трябва да сподели наблюдавани затруднения, които изискват намесата на външен експерт специалист, той трябва да обясни това на родителите. Да подскаже варианти за вземането на решение, което засяга бъдещо развитие на неговото дете.

По инициатива на родителя

Когато родителят среща затруднения при отглеждането, възпитанието или при оказване на помощ в процеса на обучение. В тези случаи е необходимо детският учител да насочи родителя към специалист или самият той да насочи родителят към работещи стратегии.

Други индивидуални форми: Видове съобщения

Устните съобщения могат да бъдат – телефонно обаждане, скайп разговор;

Писмените съобщения днес, са е-майл, sms по мобилен телефон, лично съобщение във фейсбук на групата.

Кога се използват?

В зависимост от ежедневните събития и извънредни ситуации, при провеждане на празници и развлечения, екскурзии, лагери и др., събития в детската градина или извън нея, могат да възникнат ситуации в които учителят да използва бързи форми на съобщения.

За планираните мероприятия, за които е необходима повече подробна и детайлизирана информация за родителя – е желателно използването на писмени съобщения.

Групови форми на сътрудничество с родителите

Родителската среща – традиционната и най-популярна групова форма

Създаването на сплотена група от родители, които да се включат в живота на групата, допринася за реализирането на целите и задачите на детската градина. Позитивното въвличане на родителите като наблюдатели, участници и партньори, подпомага реализирането на програмната система на детската градина. Сътрудничеството с всички родители се постига през няколко канала:

В началото на учебната година, във всяка група на детската градина се организира родителска среща, на която представя обосновката и работния план за учебната година. Координират се очакванията на родителите и на екипа на групата. Избира се комитет на родителите. Определят се неговите функции, работните отношения и начин на комуникация с екипа на групата.

Родителските срещи през учебната година могат да се планират, според потребностите и желанията на родителите. В съдържателен аспект, трябва да бъдат тематични, съобразени с актуални за възрастта – „горещи” и доминиращи теми, във връзка с възрастовите особености на детското развитие и съответни поведенчески реакции на детето и да децата в групата. Например, подобни ключови теми на детското развитие са:

адаптация на детето в детската група;

правила в детската група (първа възрастова група);

специфични особености във физическото, познавателното, езиковото, духовно-нравственото, социалното, емоционалното и творческо развитие на детето – за втора и трета възрастови групи;

детските приятелства; готовността на детето за живота в училище; готовност за учене – за подготвителна група.

Групи за подкрепа на родители – съвременна форма за групова подкрепа

Защо е необходима група и за родителя?

В групата родителят получава формална подкрепа от останалите родители, по въпроси които не може самостоятелно да реши и търси допълнителна емоционална подкрепа и информация.

Чрез групата родителят има възможност да преживява чувството на увереност, защитеност и равнопоставеност.

Видове групи за подкрепа на родителите:

група на родителите, които имат еднакви проблеми относно детското развитие;

група на родителите, които имат еднакви вярвания и модели на възпитание;

група родители, които имат нужда от развиване на своите умения като родители;

група родители на надарени деца;

група на татковците и др.

Тренинг с родители

Тренингът е интерактивна форма на комуникация, върху основата на диалогичното общуване между лектора (учителя) и участващите в тренинга (родителите).

Опитът показва, че лекционната форма в нейния монологичен вариант може да повиши информираността на родителите по различни въпроси, но не предизвиква достатъчно мощен заряд, който да инициира, стимулира и регулира краткосрочна интензивна личностна промяна, така както се постига чрез тренинга. Родителите – участници в тренинга, могат да осъзнаят, да „разчупят“ традиционните си убеждения и вярвания за домашното възпитание и взаимоотношенията между родители-деца, между хората; да овладеят нови социални умения, да променят ценностната си ориентация и да се обогатят с нови психолого-педагогически знания.

Участие на родителите в процеса на предучилищното образование

Включването на родителите в живота на детето в детската група е друга изключително важна форма на сътрудничество между детската градина и семейството. Обикновено родителите присъстват на открити ситуации, тържества, празници и състезания.

Във всяка група на детската градина се изработват планове за съвместни инициативи с родителите. Най-често това са различните празници и тържества, в които родителите ще вземат участие. Необходимо е на родителите да им се предостави възможност да участват, както в съставянето на плана, така и при неговата подготовка и реализация. По този начин ще могат да се включат по-голяма част от родители, според техните индивидуални нагласи, способности (организаторски, изпълнителски, музикални, кулинарни, естетически и др.), и възможности (финансови или чрез труд).

Родителите могат да участват и в образователния процес провеждан в детската градина – чрез включването им в основната форма на работа на детския педагог-ситуацията. Всеки родител от групата е ценен с неговата личност и професионална реализация.

В зависимост от целта на ситуацията, може да се покани родител, който има съответната професия или професионални компетентности по изучаваната тема.

Чрез словесен разказ, презентация или демонстрация по дадена тема близка до образователното съдържание, или чрез посещение на неговата месторабота – децата по-лесно могат да възприемат и осмислят интегрираните знания от съответните направления.

Значението на включването на родителя има тристранен характер:

за детето – защото чувства подкрепата и съпричастността на родителя към това, което е важно за него;

за родителя – който може да види детето си в различна от ежедневието ситуация; да общува с другите деца от групата и по този начин да обогати своите родителски умения.

за детските учители в групата – за успешното постигането на целта на социализация, възпитание и образование на детето, чрез подкрепата получена от родителите.

Други форми за комуникация детски учител – родител

Във връзка с периодично предоставяне на информация, относно промени в учебната програма; правилата в групата; предстоящи празници, важни събития в детската градина; статии или материали във връзка с детското развитие; новини от живота в детската градина; продукти от дейността на децата (рисушки, работни листове, снимки) и др., могат да се използват следните форми:

Сайт на детската градина

Информационни табла за родителя

Фейсбук на групата

Информация относно многообразието и качеството на учителската дейност, резултатността в детската градина извън нея (участието на децата в различни конкурси и състезания) може да има прозрачност и публичност чрез:

Електронно портфолио на детската градина

Портфолио на учителите в групата

Сътрудничество между детската градина и други педагогически специалисти и институциите, подпомагащи дейностите на детската градина.

В зависимост от условията на района, в което се намира детската градина, различните институции: социални, здравни, културо-просветни и др., могат да се реализират различни съвместни дейности.

Формите на сътрудничество с различните институции, могат да бъдат: индивидуални консултации; групови срещи; лектории; съвместни празници; клубове, кръжоци и т.н.

